

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi pelastustoimen laitteista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki pelastustoimen laitteista.

Pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan paloturvallisuuden kannalta merkittäviä laitteita ja järjestelmiä, jotka eivät yleensä kuulu pelastuslaitosten operatiiviseen kalustoon. Lain tarkoituksena on varmistaa, että pelastustoimen laitteet ovat turvallisia ja käyttötarkoitukseensa sopivia. Lisäksi lailla halutaan varmistaa eräiden valvonta- ja hälytysjärjestelmien toimivuus ja tekninen yhteensopivuus.

Lakiin ehdotetaan otettaviksi säännökset laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta sekä eräiden laitteistojen tarkastuksesta. Vaativimpien laitteiden markkinoille

saattaminen edellyttäisi vaatimustenmukaisuuden arviointia hyväksytyssä arviointilaitoksessa. Rakennuksiin asennettujen palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia varten olisi hyväksyttävä tarkastuslaitoksia. Mitkä vaatimukset laitteita kussakin tapauksessa koskisivat, riippuu niihin liittyvistä riskeistä ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle sekä niiden merkityksestä esimerkiksi julkisten tilojen turvajärjestelyjen osana.

Turvatekniikan keskus säädettäisiin yleiseksi valvontaviranomaiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Nykyinen laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta (562/1999) (niin sanottu pelastustoimen laitelaki) tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999. Lain tarkoituksena on varmistaa, että siinä tarkoitetuista tuotteista ei aiheudu palonvaaraa, että palo- ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi tai pelastustoimessa käytettäväksi tarkoitetut kalusto, laitteet ja suojavarusteet ovat tarkoitukseensa sopivia ja toimintakunnossa, sekä että pelastustoimessa käytettävät keskeiset tekniset järjestelmät ja laitteistot ovat yhteensopivia.

Laki on niin sanottu puitelaki, joka sisältää laajoja valtuuksia ministeriön määräysten antamiselle. Sisäasiainministeriön määräykset koskevat tuotteiden ominaisuuksia, toimintaa, käyttö- ja huolto-ohjeita sekä niihin tehtäviä merkintöjä tai niistä annettavia tietoja. Ministeriö on lisäksi voinut antaa määräyksiä tuotteiden käytöstä tai käyttötavasta mutta kaikkia valtuuksia ei ole käytetty. Perustuslain voimaantulon jälkeen sisäasiainministeriön kyseiset normit on annettu ministeriön asetuksina.

Tuotteen valmistajan, maahantuojan tai myyjän on voitava osoittaa niiden vaatimustenmukaisuus, eli että tuote täyttää lain nojalla asetetut vaatimukset. Vaatimustenmukaisuus on osoitettava lailla tai sen nojalla säädettyjä menettelytapoja noudattaen. Kysy-

mykseen voi tulla valmistajan antama vakuutus tuotteen vaatimustenmukaisuudesta. Mikäli se tuotteen turvallisen käytön kannalta katsotaan tarpeelliseksi, voidaan edellyttää riippumattoman arviointilaitoksen antamaa vaatimuksenmukaisuustodistusta. Tätä mahdollisuutta ei ole kuitenkaan käytetty.

Laissa säädetään valvonnasta ja vastuullisista valvontaviranomaisista. Ministeriön nimeämän arviointilaitoksen toiminnan sekä hälytys-, tietoliikenne- ja viestijärjestelmien yhteensopivuudesta annettujen määräysten valvonnasta huolehtii sisäasiainministeriö. Muilta osin turvatekniikan keskus valvoo lain ja annettujen teknisten määräysten noudattamista. Turvatekniikan keskus voi hakea hyväksyä palonilmaisu- ja sammuuslaitteistojen valvontaa suorittavia tarkastuslaitoksia, joiden toimintaa, kuten myös laitteistojen asennus- ja huoltotöitä suorittavien asennusliikkeiden sekä käsisammuttimien huolto- ja tarkastustöitä tekevien käsisammutinliikkeiden toimintaa se valvoo.

Nykyisen laitelain nojalla ei ole nimetty arviointilaitoksia. Hyväksytyjä tarkastuslaitoksia on tällä hetkellä kaksi. Paloilmoittimien asennusliikkeitä on noin 130 ja niiden vastuuhenkilöitä noin 180, sammutuslaitteistojen asennusliikkeitä noin 30 ja niiden vastuuhenkilöitä noin 50 sekä käsisammutinliikkeitä noin 310 ja niiden vastuuhenkilöitä noin 530.

Sisäasiainministeriön voimassa olevat normit, jotka on annettu pelastustoimen laitelain ja osa lisäksi pelastuslain (468/2003) nojalla, ovat:

Sisäasiainministeriön määräys paloilmoittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöön- otosta, huollosta ja tarkastuksesta (1.9.1999), jonka voimassaoloa on jatkettu sisäasiainministeriön asetuksella (901/3.11.2005) 31.12.2006 asti,

Sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista (1.9.2000/SM-1999-976/Tu-33),

Sisäasiainministeriön asetus käsisammuttimista (790/20.9.2001),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (660/29.7.2005),

Sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaistamisesta (805/2005),

Sisäasiainministeriön asetus käsisammut-

timien tarkastuksesta ja huollosta (917/17.11.2005) sekä

Sisäasiainministeriön määräys väestön varoittamiseen käytettävistä äänimerkeistä (1.11.1999/SM-1999-353/Tu-35).

1.2. Nykytilan arviointi

Nykyisen laitelain valtuutussäännökset eivät täytä perustuslain vaatimuksia täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Osa valtuutussäännöksistä kohdistuu myös sellaisiin menettelyihin, joista säätäminen ei perusoikeusudistuksen ja perustuslain voimaantulon jälkeen enää voi olla asetustasoista. Näin on erityisesti arviointi- ja tarkastuslaitosten hyväksymismenettelyn säätelyn osalta.

Vaatumustenmukaisuuden arvioinnin valtuuttaminen hallinnon ulkopuoliselle elimelle (arviointilaitos) on tarkoituksenmukaista. Arviointilaitoksen kannanotto kuitenkin vaikuttaa tuotteen valmistajan, omistajan, käyttäjän tai muun päätöksestä riippuvan tahon oikeusasemaan tavalla, joka on oikeusvaikutuksiltaan rinnastettavissa hallintopäätökseen. Kysymys on perustuslain 124 §:n tarkoittamasta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta, jonka perusteista tulee säätää lailla. Myös käytönaikaiset tarkastukset, joita suorittavat erikseen hyväksytyt tarkastuslaitokset, ovat oikeusvaikutukseltaan rinnastettavissa edellä mainittuihin. Näidenkin tehtävien antamisesta muulle kuin viranomaiselle tulee säätää lailla nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Nykyisen laitelain 13 §:ssä säädetään muutoksenhakuoikeudesta tarkastuslaitoksen ja valvontaviranomaisen päätökseen. Laissa ei ole säännöstä muutoksenhausta arviointielimen tekemään päätökseen. Koska kyse on hallintopäätöksestä, tulee siihen olla muutoksenhakumahdollisuus. Sekä arviointi- että tarkastuslaitosten päätöksiin tulisi mahdollistaa myös oikaisu menettely.

Eduskunta on lausumassaan (EV 249/2002 vp) edellyttänyt, että asianomaiset muut ministeriöt kuin ympäristöministeriö pikaisesti selvittävät rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain (230/2003) mukaisten rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyjen soveltamista toimialaansa kuuluvaan rakentamiseen. Kyseisiä muita ministeriöitä ovat ainakin liikenne- ja viestintäministeriö sekä sisäasiain-

ministeriö. Nykyisen laitelain 2 §:n tuotteista osa on rakennuksiin kiinnitettäviä tai niiden pysyväksi osaksi tarkoitettuja rakennustuotteita. Ristiriitaisuuksien välttämiseksi kyseisiä tuotteita koskeva sääntely on tarpeellista yhdenmukaistaa suhteessa rakennustuotteita koskevaan lainsäädäntöön ja selkeyttää samalla hallinnonalojen välisiä menettelyyn liittyviä toimivaltakysymyksiä.

Liikenne- ja viestintäministeriön työryhmä on esittänyt, että rakennustuotteiden hyväksynnästä annettua lakia ja asetusta sovellettaisiin myös liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla liikenneväylien ja yleisten alueiden rakennustuotteiden hyväksyntään. CE-merkintäjärjestelmää sekä eurooppalaista teknistä hyväksyntää koskevat säädökset säädettäisiin sellaisenaan sovellettaviksi ja ympäristöministeriö huolehtisi asianomaisten toimielinten valtuuttamisesta ja hyväksymisestä, sekä niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle. Säädettävällä lailla toteutettaisiin ympäristöministeriön toimivalta kyseisissä asioissa, kun liikennekohteiden rakentaminen muuten jäisi rakentamista koskevan lainsäädännön ulkopuolelle.

Vastaavasti olisi tarkoituksenmukaista menetellä myös sisäasiainministeriön hallinnonalalla rakennustuotteita koskevassa pelastustoimen laitteiden sääntelyssä. Tällöin kaikki rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiiviin 89/106/ETY, jäljempänä rakennustuotedirektiivi, suoraan liittyvä sääntely ja ohjaus olisi ympäristöministeriöllä. Muussa tapauksessa voitaisiin päätyä tarpeettomiin tulkintaerimielisyyksiin toisaalta rakennustuotteiden valvontalainsäädännössä tarkoitettujen rakennustuotteiden ja toisaalta laitelaissa tarkoitettujen tuotteiden välisestä toimivallanjaosta, siltä osin kun viimeksi mainitut mahdollisesti kuuluisivat myös laitelain soveltamisalaan. Ympäristöministeriö hyväksyisi direktiivissä tarkoitettuja ilmoitettuja laitteita ja huolehtisi niitä koskevista ilmoitusmenettelyistä. Sisäasiainministeriö valmistelisi laitelakiin perustuvat asetukset.

Muilta osin toimivalta säädettäisiin turvatekniikan keskukselle. Turvatekniikan keskus valvoisi laitelain soveltamista. Jo nyt se toimii ympäristöministeriön valtuuttamana rakennustuotedirektiivin perusteella CE-

merkittyjen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisena. Turvatekniikan keskuksen kannalta valvontajärjestelmä olisi yhtenäinen riippumatta siitä, mikä ministeriö on valmistellut sovellettavat lait ja asetukset. Turvatekniikan keskus myös hyväksyisi muut kuin edellä tarkoitettujen rakennustuotteiden vaatimuksenmukaisuuden valvonnan edellyttämät arviointilaitokset sekä eräät tarkastuslaitokset.

On huomattava, että laitelain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden käyttöä rakentamisessa ei ole rajattu rakennuslainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle. Myöskään rakennustuotedirektiivin ei voida katsoa jääneen näiltä osin Suomessa voimaan saattamatta.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Lakiin ehdotetaan otettavaksi perustuslain kannalta välttämättömät säännökset arviointi- ja tarkastuslaitoksille asetettavista vaatimista sekä toimivaltuussäädökset tarkemman säätämisen valtionneuvoston asetuksella. Sitä vastoin tässä yhteydessä ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä sisällöllisiä säännösmuutoksia. Pääosa lakiehdotuksen säännöksistä on jo tällä hetkellä voimassa. Esityksessä näitä säännöksiä ehdotetaan siirrettäväksi ministeriön asetuksista tai määräyksistä lakisallolle.

Ehdotuksella saatetaan pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen menettelyt vastaamaan teknisen turvallisuuden alan tämänhetkistä lainsäädäntöä ja käytäntöä. Arviointilaitosten osalta säädettäisiin hyväksymisen edellytyksistä sekä toiminnassa noudatettavista menettelytavoista ja tarkastuslaitoksille säädettyjä vaatimuksia tarkennettaisiin. Lisäksi säädettäisiin muutoksenhakumenettelystä arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen päätöksiin.

Arviointilaitosten ja tarkastuslaitosten toiminnan luotettavuus edellyttää, että ne ovat tarkastustoiminnassaan riippumattomia ja puolueettomia sekä tehtäviinsä päteviä. Tämän vuoksi laiteilla tulee olla riittävästi ammattitaitoista ja kokemusta henkilöstöä. Niillä tulee myös olla käytössään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät sekä riittävä vakuutus toiminnasta mahdolli-

sesti aiheutuvien vahinkojen korvaamiseksi. Laitoksilta on lisäksi edellytettävä, että niillä on puolueettomasti arvioitu sisäinen laadunvalvontajärjestelmä ohjeineen toimintaa ja seurantaan varten. Puolueettomassa arvioinnissa voidaan todeta vaarantaako laitoksen mahdollisesti harjoittama muu toiminta tarkastustoiminnan riippumattomuutta ja puolueettomuutta.

Arviointilaitosten ja tarkastuslaitosten suorittaessa julkiseksi hallintotehtäväksi katsottavia tehtäviä sovellettavaksi tulevat ainakin hallintolaki (434/2003), kielilaki (423/2003, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) sekä laki sähköisestä asioinnista viranomaisstoiminnassa (13/2003). Rikoslain 40 luvun (604/2002) nojalla kyseisessä säännöksessä mainittuja tehtäviä hoitavat olisivat rikosoikeudellisen virkavastuun piirissä, sillä asianomaisia olisi pidettävä rikoslain 40 luvun 11 §:ssä tarkoitettuina julkista valtaa käyttävinä henkilöinä.

Tavoitteena on selvittää suhdetta rakennustuotteiden hyväksynnästä annettuun lakiin (230/2003). Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettujen rakennustuotteiden (152 §) valvontaa koskevissa asioissa toimivaltainen viranomaislain on ympäristöministeriö. Menettelyistä säädetään rakennustuotteiden hyväksynnästä annetussa laissa. Tämän tulisi koskea myös pelastustoimen laitelaissa tarkoitettuja tuotteita siltä osin, kun niitä koskee rakennustuotedirektiivi. Sisäasiainministeriö avustaisi tarvittaessa ympäristöministeriön toimivaltaan kuuluvien säädösten ja määräysten valmistelussa. Menettelyllä vähennettäisiin tarvetta päällekkäisten säädösten antamiseen.

Ehdotettu menettelytapa merkitsisi käytännössä sitä, että pelastustoimen lailakiin sisältyisi kaksi tuoteryhmää. Yhden ryhmän muodostaisivat rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvat, ja toisen ryhmän muut laissa säädetyt tuotteet. Jälkimmäisen ryhmän osalta säädettäisiin toimivaltaiseksi viranomaiseksi turvatekniikan keskus, joka muun muassa hyväksyisi tarpeelliset arviointilaitokset.

Rakennustuotteiden hyväksyntää ja valvontaa koskevien menettelytapojen tarkemmat perustelut on esitetty hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi rakennustuotteiden hyväksynnästä ja laiksi maankäyttö- ja raken-

nuslain 148 §:n muuttamisesta (HE 227/2002). Eduskunnan ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 21/2002 vp). Menettelytavoista on säädetty ympäristöministeriön antamassa asetuksessa rakennustuotteiden hyväksynnästä (1245/2003). Nämä säädökset koskisivat ehdotuksen mukaan rakennustuotedirektiivissä tarkoitettuja tuotteita mutta eivät muita pelastustoimen laitelaissa tarkoitettuja laitteita.

Voimassa olevassa laitelaissa valtuutetaan sisäasiainministeriö antamaan tarvittaessa määräyksiä, jotka ovat tarpeellisia pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa hälytys- ja viestijärjestelmien ja -välineiden, tietoliikenneyhteyksien sekä niihin liittyvien järjestelmien ja laitteiden toiminnallisen yhteensopivuuden varmistamiseksi (8 §). Tällaisten määräysten antamiseen ei ole ilmennyt aiheutta. Ainoa annettu määräys koskee väestön varoittamiseen käytettäviä äänimerkkejä, ja sitä koskeva asetuksenantovaltuus on tarkoituksenmukaista siirtää pelastuslakiin. Pelastustoimen viestintäjärjestelmä on uudistettu TETRA-standardin mukaiseksi kattaen tällä hetkellä toimialan viestiliikennetarpeet. Väestönsuojelun strategiaa ollaan uudistamassa, missä yhteydessä suunnitellaan myös johtamis- ja tilannekuvajärjestelmä. Ratkaisut toteutetaan muutenkin käytännön hankkeiden läpiviemisellä eikä tähän liittyviä säädöksiä ole katsottu tarpeelliseksi ottaa uuteen lakiin.

Soveltamisalaan ja valvonnan kohteisiin ei ehdoteta merkittäviä lisäyksiä voimassa olevaan lakiin verrattuna. Voimassa olevan lain soveltamisalaan kuuluvat muun muassa palonvaaraa aiheuttavat tuotteet, joita ovat esimerkiksi lämminilmakehittimet. Näistä ei ole tarkoitus säätää uudessa laissa, koska keskeiset säädökset sisältyvät muuhun lainsäädäntöön. Sisäasiainministeriön norminantoa on vähennetty tarkoituksellisesti, eikä kaikista lain soveltamisalaan kuuluvista laitteista ole tarkoitus säätää tarkemmin. Norminannossa lähdetään myös siitä, että kaikista laitteiden vaatimuksista ei ole välttämätöntä säätää tarkemmin asetuksella, vaan vaatimukset voivat muodostua suoraan lakiin perustuen. Tilanne voi muuttua, jos muista kuin rakennustuotedirektiivin mukaisista pelastustoimen laitteista aletaan valmistella direktiiviä. Tällaista ei ole kuitenkaan näköpiirissä, eikä suomalaisesta valvontajärjestelmästä ole tarkoituk-

senmukaista valmistella säädöksiä, ennen kuin mahdolliset direktiivin valmistelulinjat ovat nähtävillä. Kansallinen tyyppihyväksyntätarve liittyy väestönsuojien laitteisiin, kuten on tilanne nytkin. Kyseiset laitteet eivät kuulu rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotuksella ei ole valtion talouden kannalta merkittäviä vaikutuksia. Tuotteiden vaatimustenmukaisuuden tasoa ei ole tarkoitus kiristää, eikä soveltamisalaa laajentaa siten, että yksityiskohtaisemmista vaatimuksista aiheutuisi myöskään yksityistaloudelle isäkustannuksia.

4. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu virkatyönä sisäasiainministeriössä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä erityisesti ympäristöministeriöön ja turvatekniikan keskukseseen.

Valmistelu aloitettiin laatimalla muutosehdotukset nykyiseen pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annettuun lakiin. Lakiluonnoksesta pyydettiin tällöin lausunnot seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, oikeusministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, mittatekniikan keskus, tietosuojavaltuutettu, turvatekniikan keskus, pelastusopisto, Oy Alam-Control Ab, Inspecta Oy, Sammutinhuoltoliikkeiden Liitto ry, Suomen Palokalustoliikkeiden Yhdistys Ry, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK, Suomen Sprinkleriliikkeiden yhdistys ry, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto, Sähkö tarkastus Fimtekno Oy sekä Turva-alan yrittäjät ry. Myöhemmässä vaiheessa todettiin tarpeelliseksi korvata nykyinen laki kokonaan uudella pelastustoimen laitelailalla.

Tämä johtui sekä periaatteellisista että käytännön yksityiskohtia koskevista muutostarpeista, jotka kohdistuivat lähes jokaiseen pykälään.

Uudesta lakiehdotuksesta saatiin vielä lausunnot oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, ympäristöministeriöltä, rajavartiolaitoksen esikunnalta, kuluttajavirastolta, tietosuojavaltuutetulta, turvatekniikan keskukselta, tiehallinnolta, useilta lääninhallituksilta ja alueellisilta pelastuslaitoksilta sekä eräiltä keskeisiltä toimialan järjestöiltä ja yrityksiltä. Lausunnot on pyritty ottamaan valmistelussa huomioon.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Yhteisöoikeuteen sisältyvien direktiivien tarkoituksena on taata sellaisten tuotteiden vapaa liikkuvuus, jotka ovat sovellettavien direktiivien säännösten mukaisia. Tämän vuoksi jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää tällaisten tuotteiden markkinoille saattamista. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin antaa omalla alueellaan sovellettavaa lainsäädäntöä silloin, kun asiasta ei ole yhteisön tasolla säädetty. Pelastustoimen laitelaissa säädetyt kansalliset hyväksymismenettelyt eivät ole yksinomaisia, eivätkä siten muodosta kaupan teknisiä esteitä. Kansallisiin teknisiin määräyksiin tulee sovellettavaksi EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklat. Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti yhdessä jäsenmaassa laillisesti valmistettu ja kaupan pidetty tuote tulee käytännössä hyväksyä toisessa jäsenmaassa, vaikka vaatimuksia ei olisikaan yhteisöoikeuden kautta yhdenmukaistettu, jos tuotteen hyväksyminen on perusteiltaan järjestetty vastaavalla tavalla taaten vastaavan turvallisuustason.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. *Lain tarkoitus.* Lain 1 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi lain yleiset tavoitteet. Säädos edistää lain merkityksen ja soveltamisalan ymmärtämistä suhteessa useisiin eri toimialoilla säädettyihin laiteturvallisuuksiin koskeviin säädöksiin. Pykälässä otetaan käyttöön myöhemmin tarkemmin määriteltävä käsite pelastustoimen laite, viitataan kaupan esteiden eliminointimiseen markkinoilla sekä todetaan tarkoitus säätää myös eräistä asennus- yms. töistä laitteiden ominaisuuksia koskevien säädösten rinnalla.

2 §. *Soveltamisala.* Sääöksessä ehdotetaan lain soveltamisala käsiteltäväksi 1 §:ssä määritellyjä yleisiä tavoitteita yksityiskohtaisemmin. Laissa säädettäisiin ensinnäkin varsinaisista markkinoille tai käyttöön luovutettavista pelastustoimen laitteista, sekä toimialan turvallisuustekniikkaan kohdistuvista asennus-, huolto- ja tarkastustöistä. Lakia sovellettaisiin myös liiketoiminnan harjoittajiin, joiden toimintaan valmistettavat, maahan tuotavat, myytävät tai muuten luovutettavat pelastustoimen laitteet kuuluvat tai jotka tuottavat laissa tarkoitettuja asennus- ja huoltopalveluja. Lisäksi säädettäisiin laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa noudatettavasta menettelystä sekä vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvien arviointi- ja tarkastuslaitosten toiminnasta.

Viranomaisten välisen työnjaon selkeyttämiseksi pykälään esitetään tarkentavaa säännöstä vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevasta menettelystä rakentamisessa käytettävien tuotteiden valvonnassa. Säännöksen mukaan rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvan laitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamismenettelyssä sovellettaisiin mitä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetussa laissa säädetään. Pelastustoimen laitteista rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvat esimerkiksi rakennukseen kiinteästi asennettavat palonilmaisu-, sammutus- ja savunpoistolaitteet sekä tehdasvalmisteiset tulisijat. Näiden lisäksi pelastustoimen laitelain soveltamisalaan sisältyy ra-

kentamisessa käytettäviä tuotteita, kuten väestönsuojien laitteet, jotka eivät kuulu rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan.

Rakennustuotedirektiivillä pyritään yhdenmukaistamaan rakentamisen olennaisia vaatimuksia koskeva jäsenvaltioiden lainsäädäntö. Suomessa rakennustuotedirektiivi on pantu täytäntöön maankäyttö- ja rakennuslailla sekä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetulla lailla. Näistä jälkimmäinen sisältää säännökset rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa noudatettavista menettelyistä. Direktiivin mukaiset olennaiset vaatimukset on kaikki sisällytetty maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:ään. Maankäyttö- ja rakennuslain 152 §:ssä, jossa säädetään rakennustuotteilta vaadittavista ominaisuuksista, on säädetty myös, että asianmukaisesti CE-merkinnällä varustetun rakennustuotteen, joka vastaa sille asetettua toimivuustasoa, katsotaan täyttävän tuotteelle sen ilmoitetussa käyttökohteessa asetetut tekniset vaatimukset.

Laissa rakennustuotteiden hyväksynnästä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettussa viranomaisen valvonnassa rakentamisessa käytettävien rakennustuotteiden hyväksymismenettelyistä, joissa keskeinen toimivalta on ympäristöministeriöllä. Tuotehyväksyntälain 2 §:n 4 momentin mukaan lakia voidaan soveltaa myös muuhun rakennustuotteiden hyväksyntään sen mukaan kuin asianomaisessa laissa säädetään. Jos lakia säädettäisiin sovellettavaksi muuhun rakennustuotteiden hyväksyntään, tulisi samalla säätää ministeriöstä, joka on velvollinen ja toimivaltainen suorittamaan rakennustuotteiden hyväksyntälaissa ympäristöministeriölle säädettyjä tehtäviä. Laitelakiin ehdotetaan säädöstä, jonka mukaan toimivalta rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvien laitteiden osalta olisi ympäristöministeriöllä.

3 §. *Muun lainsäädännön soveltaminen.* Tuotteiden turvallisuutta koskeva lainsäädäntö on melko monimutkaista ja koskee useiden ministeriöiden toimivaltaan kuuluvia tuotteita ja palveluja. Tässä yhteydessä mainitta-

koon laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta, sähköturvallisuuslaki ja painelaitelaki. Yhdessä EU-normien kanssa säädökset muodostavat osin päällekkäisen järjestelmän, jonka hallinta kokonaisuutena ei ole täysin ongelmaton.

Ehdotuksen lähtökohdaksi on, että kulloinkin sovellettaisiin asiasta yksityiskohtaisimmin säätävää erityislakia. Esimerkkinä kyseisistä tilanteista voisi mainita sähkölaitteita tai painelaitteita koskevat säädökset.

4 §. Määritelmiä. Määritelmiä sisältävä pykälä on säädösteknisesti uusi ja myös valvonnan kohteet poikkeaisivat jonkin verran nykyisistä. Voimassa olevassa laissa eräitä määritelmiä voidaan katsoa sisältyvän mm. soveltamisalaa tai tuotteiden teknisiä määräyksiä koskeviin pykäliin. Ehdotuksessa on otettu huomioon käytännössä esiintyvät soveltamisongelmat ja pyritty niissä tarkempaan ilmaistutapaan.

Palonilmaisulaitteita ovat palovaroittimet ja palonilmoittimet sekä niistä koostuvat laitteistot ja järjestelmät komponentteineen, jotka tulevat asennettavaksi rakennukseen. Palonilmoitinlaitteisto antaa automaattisesti ja välittömästi ilmoituksen alkavasta tulipalosta sekä laitteiston toimintavarmuutta vaarantavista vioista. Muun onnettomuuden vaaran ilmaisulaitteita ovat esimerkiksi häikäroittimet. Hälyttämiseen ja varoittamiseen käytettäviä laitteita ovat muun muassa poistumishälytys- ja turvakuulutusjärjestelmät. Näiden laitteiden asentaminen rakennukseen liittyy usein rakennuslupamenettelyyn. Esimerkiksi säteilyturvakokeskuksen vastuulle kuuluva säteilyvalvontaverkko ei olisi tässä lainkohdassa tarkoitettu laite, vaikka siihen kuuluva anturi voidaan sijoittaa myös rakennukseen.

Rakennukseen kiinteästi asennettavia sammutuslaitteita ovat automaattiset sammutuslaitteistot komponentteineen sekä muun muassa palopostit. Automaattinen sammutuslaitteisto on järjestelmä, jonka tarkoituksena on automaattisesti ilmaista ja sammuttaa tai rajoittaa tulipalo alkuvaiheessa. Savunpoistolaitteita ovat esimerkiksi savunpoistoluukut ja -puhaltimet.

Alkusammutusvälineitä ovat palonalkujen sammuttamiseen tarkoitettut tuotteet, jotka eivät ole rakennukseen tai muuhun kohteeseen kiinteästi asennettuja. Näitä ovat kä-

sisammuttimien ja sammutuspeitteiden lisäksi myös monenlaiset liikuteltavat sammuttimet ja sankoruiskut. Käsisammuttimet, liikuteltavat sammuttimet ja sammutuspeitteet ovat ainoita, joille on standardeissa määritetty sammutusominaisuuksia, joiden perusteella tuotteita voidaan luokitella ja myös arvioida niiden vaatimustenmukaisuutta. Soveltamisalaa kuuluisivat kuitenkin mahdolliset muutkin alkusammutusvälineet, mutta niiden yksityiskohtainen valvonta edellyttäisi käytännössä tarkempien vaatimusten säätämistä ehdotuksen 5 §:n 4 momentin nojalla.

Rakennusten poistumisreittien merkitsemiseen ja valaisemiseen käytettäviä tuotteita ovat muun muassa poistumisopasteet ja valaisimet sekä niistä muodostuvat järjestelmät.

Tulisijoja ja hormeja koskevat vaatimukset sisältyvät rakentamismääräyksiin. Rakentamismääräysten soveltamisalan ulkopuolelle jäävät kuitenkin erilaiset tehdasvalmisteiset tulisijat, jotka ovat asennusvalmiita. Myös öljy-, kaasu- ja sähkökäyttöisistä tulisijoista on erityislainsäädäntöä ja ne jäävät tämän lain soveltamisalan ulkopuolelle. Tässä tarkoitettuja tulisijoja ovat kiinteällä polttoaineella, kuten puulla, lämmitettävät tehdasvalmisteiset takat, kamiinat, kiukaat ja vastaavat.

Väestönsuojien varusteita ja laitteita ovat esimerkiksi paineovet, sulkulaitteet, ilmanvaihtolaitteistot, vesisäiliöt ja varavalaisimet. Osa on väestönsuojaan kiinteästi asennettavia laitteita, osa suojaan hankittavia irrallisia varusteita.

5 §. Pelastustoimen laitteiden yleiset vaatimukset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kootusti laitteen yleistä turvallisuutta ja turvallista käyttöä edellyttävistä seikoista. Näihin kuuluvat laitteiden ominaisuuksia koskevien edellytysten lisäksi laitteeseen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tehtävät merkinnät sekä käyttö-, huolto- ja asennusohjeet sekä muut tarpeelliset tiedot. Nykyisessä laissa säädetään vain tuotemerkinnöistä.

Vastaavat säännökset on tähän asti annettu kyseisiä tuotteita koskevissa ministeriön asetustason säädöksissä. Tässä ehdotetaan, että lakitasolla säädettäisiin yleiset kaikkia pelastustoimen laitteita koskevat perusvaatimukset, joista yksityiskohtaisemmat vaatimukset voidaan tarvittaessa johtaa ja säätää niistä valtioneuvoston asetuksella. Useille laitteille

ei kuitenkaan olisi tarpeen säätää yksityiskohtaisempia vaatimuksia.

Direktiiveissä ja kansallisissa säädöksissä on vaatimusten ja vaatimustenmukaisuuden osoittamismenettelyjen lisäksi säädöksiä tuotteiden turvallisen asennuksen ja käytön edellyttämien tietojen ja ohjeiden luovuttamisesta tuotteiden hankkijoille sekä tuotteiden merkitsemisestä niin, että niiden vaatimustenmukaisuuden osoittaminen voidaan tuotemerkinnöistä tarkistaa.

Monista pelastustoimen laitteista on voimassa tai valmisteilla eurooppalaisia tai kansainvälisiä standardeja. Osa standardeista on yhdenmukaistettuja eurooppalaisia standardeja, joiden noudattaminen luo vaatimustenmukaisuusolehtaman ja jotka mahdollistavat CE-merkinnän liittämisen tuotteeseen. Rakennustuotedirektiiviin liittyviä harmonisoituja standardeja on valmiina tai valmisteilla palonilmais-, sammutus- ja savunpoistolaitteista sekä tulisijoista.

Monen pelastustoimen laitteen osalta standardit eivät kuitenkaan kata kaikkia tuotteen tärkeitä ominaisuuksia. Osa standardeista on myös sellaisia, että ne sisältävät eri ominaisuuksille useita erilaisia luokkia tai toimivuustasoja. Poikkeuksena ovat myös väestönsuojien varusteet ja laitteet, joista ei de mitään standardeja.

Lakiehdotus sisältää mahdollisuuden valtioneuvoston asetuksella säätää tarkemmin pelastustoimen laitteilta edellytettävistä ominaisuuksista. Nämä voisivat olla esimerkiksi laitteen rakennetta tai toimintaa koskevia vaatimuksia tai laitteen käyttötarkoitukseen liittyviä teknisiä vaatimuksia. Kuitenkin niiltä osin, kuin laite kuuluu jonkin tuotedirektiivin soveltamisalaan, mahdollisuudet säätää laitteen ominaisuuksia koskevia tarkempia vaatimuksia ovat hyvin rajalliset. Rakennustuotedirektiivin lisäksi pelastustoimen laitteet voivat kuulua myös koneiden turvallisuutta koskevan direktiivin 98/37/EY tai painelaitteita koskevan direktiivin 97/23/ETY soveltamisalaan, jolloin laitteille asetetut olennaiset vaatimukset on säädetty kyseiset direktiivit täytäntöön panevissa säännöksissä. Muita vastaavia ovat esimerkiksi sähköturvallisuutta koskevat direktiivit. Lakiehdotus ei sisällä direktiivien täytäntöönpanosäännöksiä.

Nykyisen pelastustoimen laitelain nojalla on annettu tarkempia säädöksiä palovaroitti-

mista, käsisammuttimista, poistumisreitien merkitsemiseen ja valaisemiseen käytettävistä tuotteista sekä väestönsuojien laitteista ja varusteista. Valmisteilla on lisäksi ollut säädöksiä tehdasvalmisteisista tulisijoista sekä savunpoistolaitteista.

Pykälässä ehdotetut vaatimukset kohdentuisivat markkinoilla oleviin laitteisiin ja niiden pääasiallisena kohderyhmänä olisivat laitteiden valmistajat, joiden tulisi huolehtia laitteiden vaatimustenmukaisuudesta 5 §:ssä esitetyllä tavalla.

Lainkohtaan sisältyisi valtuus säätää laitteiden vaatimuksista, niihin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista valtioneuvoston asetuksella.

Pelastuslain 22 § koskee rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettua rakennusten ja laitteiden käyttöturvallisuutta. Sen 2 momentin mukaan sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sammutus-, pelastus- ja torjuntakaluston, sammutus- ja pelastustyötä helpottavien laitteiden, palonilmaisulaitteiden ja hälytyslaitteiden sekä muiden onnettomuuden vaaraa ilmaisevien laitteiden, poistumisreitien opasteiden ja turvamerkintöjen sekä väestönsuojien varusteiden ja laitteiden toimintakunnossa pitämiseen liittyvistä teknisistä yksityiskohdista ja menettelytavoista. Sama koskee laitteita, joille on tehtävä käyttöönotto- ja määräaikaistarkastus, tai jotka on huollettava määräväleillä sekä niiden huoltamisen ja tarkastuksen ajankohdista. Pelastuslain 65 §:n mukaan tarkemmat vaatimukset väestönsuojan koosta ja rakenteesta annetaan valtioneuvoston asetuksella ja teknisistä yksityiskohdista sisäasiainministeriön asetuksella.

Pelastuslain säädökset koskevat ensisijaisesti toimenpiteitä onnettomuustilanteissa ja niiden ennaltaehkäisyssä. Tämä koskee myös erilaisten turvallisuutta varmistavien apuvälineiden käyttöä. Tästä poiketen pelastustoimen laitelaisissa säädettäisiin itse laitteiden yms. ominaisuuksista ja laadusta. Pelastuslain 22 §:ssä säädetään laitteiden toimintakunnossa pitämisestä mutta ei niiden valmistuksesta tai niiden markkinoille saattamisen edellytyksistä. Pelastuslaissa säädettyjä toimenpiteitä valvotaan pelastuslaitosten suorittamalla palotarkastustoiminnalla. Pelastusviranomaisen tulisi ilmoittaa turvatekniikan

keskukselle palotarkastuksessa tai muun toimintansa yhteydessä havaitsemistaan säädösten vastaisista pelastustoimen laitteista.

6 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen. Jokaisen, joka saattaa tuotteen markkinoille, on varmistettava tuotteen vaatimustenmukaisuus. Velvoitteet koskevat ensisijassa valmistajaa. EU:n direktiiveissä valmistajana pidetään myös valmistajan Euroopan talousalueella sijaitsevaa edustajaa. Maahantuojakäsité sisämarkkinoilla tarkoittaa maahantuojaa Euroopan talousalueelle. Lakia tulisi soveltaa jokaiseen, joka saattaa laitteen Suomen markkinoille. Lakia sovellettaisiin mm. teknisen laitteen valmistajaan, maahantuojaan, jakelijaan, myyjään ja muuhun markkinoille luovuttajaan.

Voimassa oleva pelastustoimen laitteiden teknisiä vaatimuksia koskeva laki lähtee siitä, että sisäasiainministeriö antaa asetuksella laitteita koskevat kansalliset säädökset ja luomenettelytavan, jolla todetaan laitteiden vaatimustenmukaisuus. Valmistajan ja maahantuojan on esitettävä säädöksissä edellytetyt selvitys vaatimusten täytymisestä.

Rakennustuotteiden osalta vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi käytettävät menetelmät on määritelty rakennustuotedirektiivin liitteessä. Euroopan komissio käytännössä päättää, mitä menetelmää kunkin tuotteen tai tuoter ryhmän kohdalla on käytettävä. Viime aikoina on hyväksytty harmonisoituja standardeja ja annettu eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä, joiden perusteella CE-merkintä voidaan tuotteeseen liittää. CE-merkintä osoittaa, että tuote täyttää CEN:in (Comité Européen de Normalisation) tai CENELEC:in (Comité Européen de Normalisation Elektrotechnique) taikka näiden molempien yhdessä Euroopan komission toimeksiannosta laatiman ja hyväksymän rakennustuotteita koskevan standardin tekniset vaatimukset tai että tuotteelle on myönnetty eurooppalainen tekninen hyväksyntä. Ellei tällaista standardia ole, CE-merkinnällä osoitetaan, että tuote täyttää jonkun jäsenvaltion asettamat vaatimukset, jotka komissio on hyväksynyt vastaamaan olennaisia yhdenmukaistettuja vaatimuksia.

Pelastustoimen laitteen vaatimustenmukaisuus osoitetaan eri tavoin riippuen siitä, miten laitteesta mahdollisesti annettavassa valtioneuvoston asetuksessa on siitä säädetty.

Yksinkertaisin menettely on valmistajan laatima vakuutus tuotteen vaatimustenmukaisuudesta. Tämä vakuutus voi perustua esimerkiksi asiantuntevan ja luotettavan testauslaitoksen suorittamaan tuotteen alkutestaukseen tai valmistajan sisäiseen laadunvalvontaan. Vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa voidaan käyttää myös arviointilaitosta. Arviointilaitoksen tehtävänä on selvittää ja varmentaa laitteiden vaatimuksenmukaisuuden toteuttamiseksi tarpeellisten toimenpiteiden huomioon ottaminen tuotannossa ja markkinoille luovuttamisessa. Menettelyyn kuuluvista yksityiskohdista voitaisiin säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Jos vaatimuksenmukaisuuden osoittamiseksi edellytetään arviointilaitoksen käyttämistä, säädetään tästä samassa yhteydessä kuin laitteelle asetettavista vaatimuksista.

7 §. Eräät suunnittelu-, asennus-, huolto- ja tarkastustyöt. Lainkohdassa säädettäisiin säädökseen tai viranomaisen päätökseen perustuvien, taikka tiedonsiirtoyhteydellä hätäkeskukseen liitettävien palonilmaisulaitteistojen ja vastaavien järjestelmien suunnittelusta, asentamisesta ja huollosta. Lisäksi säädettäisiin automaattisten sammutuslaitteiden suunnittelusta, asentamisesta ja huollosta. Järjestelmien tulee toimia luotettavasti ja niiden yhteensopivuus liitännäisten järjestelmien kanssa tulee varmistaa. Lisäksi tässä lainkohdassa säädettäisiin käsisammuttimien huolto- ja tarkastustöistä. Melko yksityiskohtainen säätäminen olisi tässä yhteydessä perusteltua käytännössä ilmenneiden soveltamisongelmien voittamiseksi. Palonilmaisulaitteistoilla ja vastaavilla järjestelmillä sekä automaattisilla sammutuslaitteistoilla tarkoitetaan 4 §:n 1 momenttiin sisältyviä ja sen yhteydessä määriteltyjä laitteistoja.

Pykälään ehdotetaan valtuutusta säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin kyseistä työsuorituksista. Pelastuslain 22 §:n nojalla voidaan säätää mille laitteistoille edellytetään tarkastuksia.

8 §. Asennusliikkeet ja käsisammutinliikkeet. Pykälässä esitetään säilytettäväksi nykyisen lain mukainen liikkeiden ilmoitusmenettely ja vastuuhenkilön pätevyuden osoittaminen. Esitetyt säännökset ovat pääosin vastaavia kuin nykyisessä pelastustoimen laiteissa.

Asennusliikettä ja käsisammutinliikettä

koskevien ilmoitusten tekemisestä ja siinä esitettävistä tiedoista ehdotetaan säädettäväksi tarpeen mukaan tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Esimerkiksi kaupparekisteriote on yhtiöiden osalta välttämätön jo muutenkin juridisen henkilön yksilöintiä ja nimenkirjoitusoikeuden selvittämistä varten.

9 §. Vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön tehtävänä olisi huolehtia, että liike toimii sitä koskevien säännösten mukaisesti. Vastaava säännös sisältyy nykyisin ministeriön asetustason säädöksiin.

Vastuuhenkilöllä tulisi olla harjoitettavaan toimintaan nähden riittävä työkokemus ja koulutus. Vastuuhenkilön pätevyys tulee olla sellaista tasoa, että laissa säädetty turvallisuuden taso voidaan asennusliikkeen toiminnassa varmistaa. Vastuuhenkilön tulisi osoittaa pätevyytensä turvatekniikan keskuksen tai hyväksymän tahon järjestämässä kokeessa. Tarkoitus on, että turvatekniikan keskus vastaisi kokeista ensisijaisesti itse. Ulkopuolisen tahon käyttäminen voi tulla kysymykseen edellyttäen, että turvatekniikan keskus on varmistunut siitä, että asianomaisen tahon asiantuntemus järjestettävän kokeen osaamisalueella vastaa sen omaa asiantuntemusta vastuuhenkilön pätevyden arvioimiseksi. Pätevyysvaatimukset täyttävälle turvatekniikan keskus antaisi pätevyystodistuksen. Säädettyillä edellytyksillä pätevyystodistus voidaan peruuttaa.

Vastuuhenkilön tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyden osoittamisesta ehdotetaan säädettäväksi tarpeen mukaan tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 §. Asennusliikkeen ja käsiasemutinliikkeen toiminta. Lakiin ehdotetaan otettavaksi liikkeiden toimintaa koskevat yleisvaatimukset, joista yksityiskohtaisemmat vaatimukset voidaan tarvittaessa johtaa. Vastaavat säännökset ovat nykyisin ministeriön asetustason säädöksissä. Keskinäisissä vastuusuhteissa esimerkiksi aliorakoitsijaan nähden noudatetaan yleistä sopimusoikeutta, eikä niistä ole tarpeellista tässä yhteydessä säätää erikseen.

Asetuksenantovaltuus sisältää asennus- ja huoltotöiden tekemiseen kohdistuvan tarkemman sääntelyn. Rakennuksen omistajan velvollisuudesta huolehtia laitteiden toimintakunnossa pitämisestä ja siihen liittyvästä laitteiden huollosta säädetään pelastuslain ja siihen sisältyvän asetuksenantovaltuuden no-

jalla.

11 §. Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen hyväksyminen. Yleisenä periaatteena on, että ministeriö hyväksyy EY-sääntelyn piiriin kuuluvat arviointielimet ja valvontaviranomainen kansalliset arviointi- ja tarkastuselimet. Perusteena tälle on EY-elinten hyväksymiseen liittyvä poliittinen ulottuvuus ja valtion vastuu hyväksymistään arviointielimistä suhteessa muihin jäsenvaltioihin (KTM:n julkaisu 4/2002, Tetaho-työryhmän raportti, sivu 17). Ministeriö, jonka toimialaan asia kuuluu, on EY-sääntelyn piiriin kuuluvan arviointielimen hyväksyjä.

Tämän lakiehdotuksen lähtökohtana on, että rakentamisessa käytettäviä pelastustoimen laitteita koskeva harmonisointi tapahtuu käytännössä osittain rakennustuotedirektiivin kautta. Sen mukaisesti siihen liittyvät arviointitehtäviä ja valvontaa suorittavat laitokset hyväksyisi ja ilmoittaisi ympäristöministeriö rakennustuotteiden valvonnasta vastaavana ministeriönä. Kansallisesti asetettavien vaatimusten valvonta säädettäisiin turvatekniikan keskukselle. Turvatekniikan keskus hyväksyisi lain soveltamisalaan kuuluvat arviointi- ja tarkastuslaitokset edellä mainittuja lukuun ottamatta.

Laitosten hyväksymisen edellytyksistä säädettäisiin 11 §:ssä. Tarkastuslaitosten hyväksymisestä säädetään nykyisin sisäasiainministeriön määräyksessä paloilmoittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöön otosta, huollosta ja tarkastuksesta sekä sisäasiainministeriön asetuksessa automaattisista sammuuslaitteistoista.

Pykälän 2 momentin nojalla hyväksymispäätöksessä määriteltäisiin kunkin laitoksen pätevyysalue, esimerkiksi millaisia vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyitä arviointilaitos saa soveltaa ja millaisia laitteistoja tarkastuslaitos on valtuutettu tarkastamaan. Laitoksen toimialaan ei tarvitse kuulua kaikkia asianomaisen säädöksen soveltamisalaan kuuluvia laitteita, mutta laitoksen on oltava pätevä ja toimivaltainen huolehtimaan kokonaisuudessaan tiettyjen laitteiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnista tai tiettyjen tarkastusten suorittamisesta. Hyväksymispäätöksessä vahvistettaisiin myös laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt, kuten pätevyyden uudelleen arvioinnin ajankohdat, jotta varmistettaisiin laitoksen täyttävän jatkuvasti

sille asetetut vaatimukset. Päätöksessä voitaisiin asettaa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja. Nämä voisivat olla lähinnä viittauksia laitoksiin sovellettaviin säännöksiin. Oikeus tehtävien suorittamiseen voitaisiin antaa määräajaksi, mutta käytännössä näin olisi tarpeen murellä vain poikkeuksellisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion tai Turkin hyväksymä arviointi- tai tarkastuslaitos vastaisi 1 momentissa tarkoitettua laitosta, jos hyväksymisessä on noudatettu 10 §:ssä säädettyjä vastaavia vaatimuksia.

12 §. *Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytykset.* Pykälän 1 momentissa on säännökset vaatimuksista, jotka arviointi- tai tarkastuslaitoksen tulee täyttää, jotta se voitaisiin hyväksyä 9 §:ssä tarkoitetuksi laitokseksi. Vaatimukset vastaisivat muussa lainsäädännössä vastaaville laitoksille asetettuja vaatimuksia. Hyväksymisen edellytyksistä säädetään nykyisin sisäasiainministeriön määräyksessä paloilmioittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöönnotosta, huollosta ja tarkastuksesta sekä sisäasiainministeriön asetuksessa automaattisista sammutuslaitteistoista.

Arviointi- ja tarkastuslaitosten toiminnan luotettavuus edellyttää, että ne ovat arviointi- ja tarkastuslaitostehtäviä koskevassa toiminnassaan riippumattomia sekä tehtäviinsä päteviä. Tämän vuoksi laitoksilta vaadittaisiin, että niillä on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, joiden riippumattomuus arviointi- ja tarkastuslaitostehtävien osalta on varmistettu. Laitoksella olisi myös oltava toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät. Lisäksi laitoksilta vaadittaisiin vastuuvakuutusta, jollei asiaa olisi järjestetty muulla vastaavalla tavalla siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetäisiin. Lisäksi laitoksen tulisi olla Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai tällaisen osa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin laitoksen pätevyyden toteamisesta. Laissa säädettäisiin laitoksen yleiseksi velvollisuudeksi osoittaa ulkopuolisella arvioinnilla täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset. Uudemmissa direktiiveissä on ilmoitetuille laitoksille asetettu yksityiskohtaisia vaatimuksia. Vastaavia vaatimuksia sovellettaisiin pääsääntöisesti myös kansallisen toimivallan

nojalla säädettyjä tehtäviä hoitaviin laitoksiin. Osoitukseksi vaatimusten täyttämisestä voitaisiin edellyttää esimerkiksi mittatekniikan keskuksen tai muun vastaavan laitoksen lausuntoa. Laitoksille asetettuja vaatimuksia voitaisiin soveltuvin osin arvioida eurooppalaiseen standardisarjaan perustuvan kansallisen SFS-EN 45000 -standardin tai kansainväliseen standardisarjaan perustuvan SFS-EN ISO 17000 -standardin nojalla.

Laitoksen olisi 3 momentin nojalla ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiin vaikuttavista muutoksista turvatekniikan keskukselle. Laitoksen on täytettävä koko toimintansa ajan sille säädetty edellytykset, joten tarkoitettujen tietojen saaminen on tarpeellista.

13 §. *Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen tehtävät.* Arviointilaitoksen tehtävänä olisi suorittaa niitä pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyviä arviointitehtäviä, joista säädetään 6 §:n 2 momentissa ja joilla varmistetaan, että laitteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset ennen niiden markkinoille tai käyttöön saattamista. Tyyppillisesti arviointilaitos selvittää onko laitoksen tuotantoprosessi teknisten ja hallinnollisten järjestelyjen sekä valvonnan yms. suhteen järjestetty siten, että tuotteiden jatkuva vaatimustenmukaisuus voidaan varmistaa. Turvatekniikan keskuksen hyväksymien arviointilaitosten tehtävät liittyisivät niiden pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin, jotka eivät kuulu jonkin tuotedirektiivin soveltamisalaan. Näitä ovat erityisesti väestönsuojien varusteet ja laitteet.

Tarkastuslaitoksen tehtävät liittyisivät 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksiin. Tarkastuslaitos omaa alan erikoisiantuntemusta mutta säädöksellä ei ole tarkoitus sulkea pois mahdollisuutta valvoa laitteiden toimintaa pelastuslain mukaisen palotarkastuksen yhteydessä.

Havaitsemistaan vakavista puutteista tarkastuslaitoksen tulee ilmoittaa alueen pelastusviranomaiselle, joka voi tarvittaessa ryhtyä pelastuslaissa säädettyihin toimenpiteisiin.

14 §. *Tehtävien hoitaminen.* Arviointi- ja tarkastuslaitoksen toiminnan luotettavuus edellyttää, että laitos suorittaa tehtävänsä

noudattaen hyvää hallintotapaa ja tarkastuskäytäntöä sekä ottaen huomioon kohdetta koskevat säännökset ja suositukset, mukaan lukien viranomaisten antamat menettelytapasuositukset ja soveltuvat standardit. Tämän takia olisi myös tarpeen, että arviointi- ja tarkastuslaitos velvoitettaisiin seuraamaan toimialansa säännösten ja standardien kehittymistä. Hyvään käytäntöön kuuluu esimerkiksi tarkastuspöytäkirjojen laadinta ja luovuttaminen.

Arviointilaitoksen vaatimustenmukaisuuden arviointitehtäviä ja tarkastuslaitoksen tarkastustehtäviä on pidettävä perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä. Tällöin sovellettavaksi tulevat sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettu laki (13/2003), hallintolaki (434/2003) ja kielilaki (423/2003). Selvyyden vuoksi säädettäisiin myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) sovellettavaksi. Rikoslain 40 luvun (604/2002) nojalla arviointi- ja tarkastuslaitoksen tehtäviä hoitavat olisivat rikosoikeudellisen virkavastuun piirissä, sillä näitä henkilöitä olisi pidettävä rikoslain 40:11 tarkoitettuina julkista valtaa käyttävinä henkilöinä.

Edellä mainituista syistä arviointi- ja tarkastuslaitokset toimivat virkavastuulla. Laitokset voisivat käyttää ulkopuolisia testaus-, tarkastus- ja muita palveluja, joiden tuottajat kuitenkin toimisivat epäitsenäisinä teknisinä avustajina laitoksen itse vastatessa myös ulkopuolisella teettämistään toimenpiteistä. Kokonaisarviointia arviointi- tai tarkastuslaitos ei voisi ulkoistaa.

15 §. Tarkemmat säännökset arviointi- ja tarkastuslaitoksista. Hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Hyväksymisen edellytyksistä ja niiden arvioinnista säädettäisiin tarvittaessa myös valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin lisäksi säätää tarkemmin laitosten tehtävistä ja niiden suorittamisesta. Kyseessä olisivat mm. täsmentävät säännökset laitoksen toiminnassa noudatettavista periaatteista ja menetettävistä tavoista liittyen muun muassa 13 §:n 1 momentissa säädettyyn vaatimukseen noudattaa hyvää hallintotapaa ja tarkastuskäytäntöä.

16 §. Viranomaisen rekisterit. Pykälässä säädettäisiin turvatekniikan keskuksen vel-

vollisuudesta pitää luetteloita valvonnassaan olevista asennusliikkeistä ja käsisammutinliikkeistä sekä arviointi- ja tarkastuslaitoksista sekä luetteloihin merkittävistä tiedoista. Luetteloiden pitämisessä noudatettaisiin henkilötietolain säännöksiä. Luettelot voitaisiin julkaista ja niistä tulisi antaa tietoja yleisölle noudattaen mitä laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.

17 §. Valvonta. Lain noudattamista valvoisi turvatekniikan keskus. Valvottava kenttä olisi varsin laaja koska siihen sisältyisi pelastustoimen laitelaisissa säädettyjen laitteiden ja järjestelmien lisäksi myös valvontajärjestelmään kuuluvat arviointi- ja tarkastuslaitokset. Nykytilaan nähden laki ei kuitenkaan toisi merkittäviä muutoksia. Turvatekniikan keskus toimii ympäristöministeriön valtuuttamana rakennustuotedirektiiviin perustuen CE-merkittyjen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisena. Turvatekniikan keskus toimii voimassa olevan lain nojalla myös sisäasiainministeriön valtuuttamana markkinavalvontaviranomaisena. Käytännössä menettely yhtenäistää valvontajärjestelmää, koska osa pelastustoimen laitteista on samalla rakennustuotedirektiivin soveltamisalaan kuuluvia rakennustuotteita. Turvatekniikan keskuksessa pelastustoimen laitelain valvonta-, viranomais- ja kehittämistehtäviin on käytetty noin seitsemän henkilötyövuotta, joita varten sisäasiainministeriö on osoittanut myös resurssit.

18 §. Kiellot ja pakkokeinot. Tarvittaessa turvatekniikan keskus voisi peruuttaa 10 §:n nojalla antamansa arviointi- tai tarkastuslaitoksen hyväksymispäätöksen. Peruuttamisen edellytyksenä olisi, ettei laitos enää täyttäisi sille määrättyjen tehtävien osalta 11 §:ssä mainittuja edellytyksiä tai jättäisi noudattamatta hyväksymispäätöksen ehtoja tai muuten olennaisesti toimisi säännösten vastaisesti. Ensi vaiheessa laitokselle olisi asetettava riittävä määräaika epäkohdan korjaamiseksi. Kysymyksessä ei ole perusteeton puuttaminen perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädettyyn elinkenovapauteen, koska menettely johtuisi toiminnalle laissa säädettyjen edellytysten rikkomisesta, ja siinä noudatettaisiin hallintotoimintaa koskevia säädöksiä.

Turvatekniikan keskus voisi antaa laitteeseen liittyvän vaaran eliminoimiseksi myös määräyksiä laitteen myynnin kieltämiseksi

tai siihen liittyvästä vaarasta tiedottamiseksi.

Kieltoja ja pakkokeinoja käytettäessä on otettava huomioon, että säännösten soveltaminen ei johda perustuslain säädökset huomioon ottaen epäasianmukaisen ankariin omaisuuden käyttörajoituksiin tai puuttumiseen elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Toiminnan kieltäminen esimerkiksi edellyttäisi, että laitteiden vaatimustenvastaisuudesta aiheutuvaa vaaraa ei voida estää elinkeinovapauteen lievemmin puuttuvilla keinoilla. Kiellot yms. on kuitenkin voitava toteuttaa, jos toiminnan jatkaminen entisellään johtaisi pelastustoimen laitteiden turvallisuuden varmistamiseksi säädettyjen vaatimusten sivuuttamiseen tavalla, joka ei vastaa lain tavoitteena olevaa turvallisuuden tasoa.

Epäkohtien korjaamiseksi annettavat määräykset ja muut toimenpiteet tulee voida suhteuttaa tilanteesta tosiasiallisesti johtuvaan turvallisuuden tason laskuun. Radikaaleimmat kieltopäätökset ja vastaavat toimenpiteet tulevat kysymykseen, ellei vaaraa muuten voida estää taikka toiminta on olennaisesti määräysten vastaista eikä toimija ole noudattanut viranomaisen määräyksiä tai kieltoja.

19 §. Valvontaviranomaisen toimivaltuudet. Turvatekniikan keskukselle säädettäisiin valvonnan edellyttämästä oikeudesta päästä valvontakohteeseen sekä saada valvonnan edellyttämiä tietoja. Tämä ei kuitenkaan koskisi kotirauhan piiriin kuuluvia kohteita, eikä valtakunnan turvallisuuden vuoksi salassa pidettäviä puolustusvoimien hallinnassa olevia kohteita. Turvatekniikan keskuksella olisi myös oikeus saada käypää hintaa vastaan laitteita tutkimuksessa käytettäväksi koekappaleiksi.

Turvatekniikan keskuksella olisi oikeus kieltää laitteen valmistus, pitäminen kaupan, myynti ja muu luovuttaminen, kunnes sen vaatimustenmukaisuus voidaan varmistaa.

20 §. Vastavuoroinen tunnustaminen. Tunnustaminen koskisi muista EY-maista tai Turkista tuotavia pelastustoimen laitteita, sekä ulkomaisten arviointilaitosten suorittamia vaatimustenmukaisuusarvioita. Pykälässä olisi säännökset asennus- ja käsisammutiinliikkeiden vastuuhenkilöiden ulkomaisista pätevyystodistuksista.

21 §. Muutoksenhaku. Pykälässä viitattaisiin hallintopäätöksiä koskevan muutoksenhaun osalta hallintolainkäyttölakiin. Poiketen

hallintolainkäyttölaista olisi päätöstä kuitenkin valituksesta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää. Päätösten tarkoituksena on yleensä viime kädessä vähentää henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja sekä edistää yleistä turvallisuutta. Tästä syystä päätöksiä olisi pääsääntöisesti lainvoimaa vaille olevinkin noudatettava.

Perustuslain 124 §:ssä mainitun oikeusturvan toteutuminen edellyttää, että arviointi- ja tarkastuslaitosten päätöksistä voidaan hakea oikaisua. Laitoksen päätösten muutoksenhaku olisi tällöin kaksivaiheinen. Ensiksi asianomaisen olisi pyydettävä laitosta oikaisemaan vaatimuksenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevan päätöksensä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisumenettelyssä saamaansa päätökseen tyytymätön voisi edelleen hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Oikaisumenettelyssä on mahdollista saada korjaus yksinkertaiseen virheeseen valitusprosessia nopeammin. Tarkoitus ei kuitenkaan ole sulkea pois suoran valituksen mahdollisuutta. Menettelystä säädettäisiin myös siitä syystä, että voimassa olevan lain mukaan laitosten päätöksistä haetaan oikaisua turvatekniikan keskukselta, mitä ei voida pitää asianmukaisena. Pykälässä veloitettaisiin laitoksia liittämään päätöksiinsä oikaisuvaatimusohjeet, mutta muilta osin oikaisumenettely vahvistettaisiin laitoksen hyväksymisen yhteydessä.

22 §. Salassapitovelvollisuus. Julkisuuslainsäädännön kokonaisuudistukseen kuuluvia lakeja (HE 30/1998) säädettäessä eduskunta edellytti vastedes suhtauduttavan pidätyvästi salassapitosäännösten ottamiseen erityislakeihin. Laissa kuitenkin säädettäisiin oikeudesta luovuttaa muuten salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten sekä syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämistä varten. Tuotteista aiheutuvan vaaran välttämiseksi turvatekniikan keskukselle sekä arviointi- ja tarkastuslaitokselle säädettäisiin myös oikeus luovuttaa tietoja ulkomaisille tuotteiden turvallisuutta valvovalle virallisille toimielimille.

23 §. Uhkasakko ja virka-apu. Laissa säädettäisiin turvatekniikan keskuksen oikeudesta tehostaa antamiaan kieltoja ja määräyksiä

uhkasakolla. Lähinnä tämä tulisi kysymyksen 17 ja 18 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Poliisin ja tullivalvontaa suorittavan viranomaisen edellytetään antavan tarvittaessa virka-apua lain täytäntöön panemiseksi.

24 §. Tarkemmat säännökset ja määräykset. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää lain voimaantulon ja täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä.

Turvatekniikan keskus voisi antaa tarvittaessa menettelytapoja yhtenäistäviä hallinnollisia määräyksiä. Määräysten antaminen voisi tapahtua myös oikeussääntöinä perustuslain 80 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten mukaisesti. Määräyksillä ei puututtaisi lain sisältöön esimerkiksi laitteita tai niiden valvontaa koskevien aineellisten säädösten osalta, vaan lähinnä ohjattaisiin menettelytapoja yhtenäisten käsittelyperiaatteiden varmistamiseksi. Määräykset voisivat koskea esimerkiksi asioiden esittämistä ja dokumenttien muotoa.

25 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen. Samalla kumottaisiin voimassa oleva laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

26 §. Siirtymäsäännökset. Pykälässä ehdotetaan, että pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain nojalla annetut sisäasiainministeriön asetukset ja määräykset jäisivät edelleen voimaan. Tarkoitus on, että tässä vaiheessa ei mitään kumottavan lain nojalla annettuja säädöksiä kumottaisi, vaan uudet asetukset annettaisiin aikanaan sisältöä koskevien uudistamistarpeiden perusteella. Osa kumottavan lain nojalla annetuista asetuksista on annettu syksyn 2005 aikana ja niissä on pyritty ennakoimaan lakimuutoksia. Vanhempien asetusten ja määräysten muutokset

ovat valmisteilla.

Pykälässä ehdotetaan lisäksi, että kaikki I momentissa tarkoitettuun lakiin perustuvat hyväksymiset jäisivät edelleen voimaan, jollei asianomaisessa päätöksessä toisin määrätä esimerkiksi määräaikaaisuudesta. Näitä ovat turvatekniikan keskuksen tekemät paloilmioittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuslaitosten hyväksymiset, paloilmioitinliikkeiden, asennusliikkeiden ja käsiammutinliikkeiden tekemistä ilmoituksista tehdyt päätökset sekä vastuuhenkilöille myönnetyt pätevyystodistukset.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Laissa säädetään arviointi- ja tarkastuslaitostehtävien suorittamisesta. Arviointilaitokset selvittävät pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuutta muun muassa valmistajan tai maahantuojaan toimeksiannosta laitteiden markkinoille luovuttamisen edellytyksenä. Tarkastuslaitokset suorittavat eräiden pelastustoimen laitteiden käyttöönottoon ja käyttämiseen liittyviä tarkastustehtäviä. Arviointi- ja tarkastuslaitokset ovat yksityisiä liiketoimintaperiaatteella toimivia laitoksia, joiden ratkaisulla on merkitystä laitosten palveluja käyttävien oikeusasemalle. Tästä syystä arviointi- ja tarkastuslaitosten on katsottava näissä tehtävissä suorittavan perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki pelastustoimen laitteista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa, että pelastustoimen laitteet ovat turvallisia ja tarkoitukseensa sopivia sekä että ne vaatimustenmukaisina voidaan esteettä luovuttaa markkinoille ja käyttöön.

Lain tarkoituksena on myös varmistaa, että pelastustoimen laitteiden oikealla asennuksella, huollolla ja tarkastuksella laitteiden tehokas ja luotettava toiminta niiden käyttötarkoituksen mukaisesti.

2 §

Sovellettamisala

Lakia sovelletaan pelastustoimen laitteisiin samoin kuin niiden valmistajiin, maahan-tuojiin ja myyjiin sekä muihin, jotka luovuttavat pelastustoimen laitteita Suomessa markkinoille tai käyttöön. Lakia sovelletaan myös palonilmaisu- ja sammutuslaitteistoja asentaviin ja huoltaviin liikkeisiin, käsisammuttimia huoltaviin ja tarkastaviin liikkeisiin, vaatimustenmukaisuuden arviointia suorittaviin arviointilaitoksiin sekä palonilmaislaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia suorittaviin tarkastuslaitoksiin.

Lakia sovelletaan lisäksi pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa noudatettavaan menettelyyn ja laitteiden merkitsemiseen.

3 §

Muun lainsäädännön soveltaminen

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä pelastustoimen laitteiden markkinoille tai käyttöön luovuttamisesta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Jos pelastustoimen laite on rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY (rakennustuotedirektiivi) soveltamisalaan kuuluva rakennustuote, sen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovelletaan, mitä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain (230/2003) 2,3 ja 7-11 luvussa säädetään.

4 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) pelastustoimen laitteilla:
  - a) rakennukseen asennettavia palonilmaislaitteita, muun onnettomuuden vaaran ilmaisulaitteita sekä hälyttämiseen ja varoitamiseen käytettäviä laitteita;
  - b) rakennukseen kiinteästi asennettavia sammutus- ja savunpoistolaitteita;
  - c) alkusammutusvälineitä, kuten käsisammuttimia ja sammutuspeitteitä;
  - d) rakennusten poistumisreittien merkitsemiseen ja valaisemiseen käytettäviä tuotteita;
  - e) tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi liitettäviä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta;

f) väestönsuojien rakentamisessa ja varustamisessa käytettäviä laitteita ja tuotteita;

2) asennusliikkeellä palonilmais- ja sammutuslaitteistojen asennus- ja huoltotöitä tekeviä liikkeitä;

3) käsisammutinliikkeellä käsisammuttimien huolto- ja tarkastustöitä tekeviä liikkeitä;

4) arviointilaitoksella yhteisöä, laitosta tai muuta elintä, jonka tehtävänä on suorittaa säädettyissä tapauksissa vaatimustenmukaisuuden arviointipalveluja pelastustoimen laitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ennen sen markkinoille tai käyttöön saattamista;

5) tarkastuslaitoksella yhteisöä, laitosta tai muuta elintä, joka suorittaa määrävällein palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia.

5 §

Pelastustoimen laitteiden yleiset vaatimukset

Pelastustoimen laitteiden tulee olla käyttötarkoitukseensa sopivia ja toimintavarmoja. Laitteiden tulee lisäksi olla ominaisuuksiltaan sellaisia, että niitä voidaan käyttää turvallisesti ja ilman vaaraa ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle.

Laite on varustettava tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarpeellisilla merkinnöillä sekä, ellei se muuten ole ilmeistä, tunnistamismerkinnällä valmistajan tai markkinoille luovuttajan todentamiseksi.

Laitteen mukana tulee toimittaa sen asianmukaisessa asentamisessa, käytössä ja kunnossapidossa tarvittavat tiedot ja ohjeet. Käyttö-, huolto- ja asennusohjeissa tulee antaa riittävät tiedot laitteen ominaisuuksista, käyttötarkoituksesta ja turvallisesta käsittelytavasta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista.

6 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Sen, joka saattaa markkinoille tai luovuttaa toiselle pelastustoimen laitteen, on varmistet-

tava ja voitava luotettavasti osoittaa, että laitteet täyttävät niille säädetyt vaatimukset.

Pelastustoimen laitteen katsotaan olevan sitä koskevien vaatimusten mukainen, jos valmistaja on antanut vaatimustenmukaisuudesta asianmukaisen vakuutuksen ja tehnyt laitteeseen sitä koskevan merkinnän tai jos laitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettu arviointilaitoksen suorittamassa varmentamismenettelyssä. Arviointilaitoksen käyttämisestä voidaan säätää laitteille asetettavien vaatimusten yhteydessä. Varmentamismenettelyn tulee sisältää ne tarpeelliset toimenpiteet, joilla laitteiden vaatimuksenmukaisuus voidaan varmistaa. Vaatimuksenmukaisuuteen kuuluu, mitä 5 §:ssä säädetään laitteiden yleisistä vaatimuksista. Valmistajan tulee säilyttää vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja valvontaa varten asianomaiset tekniset ja muut asiakirjat.

Jos pelastustoimen laite kuuluu CE-merkinnän kiinnittämistä edellyttävien säädösten soveltamisalaan, CE-merkinnällä siihen liittyvine valmistajalle säädettyine velvollisuuksineen osoitetaan, että laite on näiden säädösten mukainen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa noudatettavasta varmentamismenettelystä ja muusta menettelystä sekä velvollisuudesta käyttää arviointilaitosta vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.

7 §

Eräät suunnittelu-, asennus-, huolto- ja tarkastustyöt

Rakennukseen tai muuhun vastaavaan kiinteästi asennettavat palonilmaisulaitteistot ja vastaavat järjestelmät, jotka lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka viranomaisen päätöksen mukaan on asennettava taikka jotka liitetään tiedonsiirtoyhteydellä hätäkeskukseen, sekä automaattiset sammutuslaitteistot on suunniteltava ja asennettava niin, että ne toimivat asianmukaisesti ja luotettavasti, eivätkä aiheuta vaaraa ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle. Laitteiston suunnittelussa ja asennuksessa on otettava huomioon laitteiston ja asennuskohteen käyttötarkoitus sekä niiden yhteensopivuus laitteiston toi-

mintaan mahdollisesti vaikuttavien muiden järjestelmien kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut palonilmaisulaitteistot ja niitä vastaavat järjestelmät sekä automaattiset sammutuslaitteistot on huollettava ja tarkastettava siten, että laitteistot täyttävät niille säädetyt vaatimukset käyttökänsä ajan.

Käsisammuttimet on huollettava ja tarkastettava sammuttimien turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistavalla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset tässä pykälässä säädetystä suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta.

8 §

Asennusliikkeet ja käsisammutinliikkeet

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja töitä tekevän asennusliikkeen ja käsisammutinliikkeen on ennen toiminnan aloittamista tehtävä ilmoitus valvontaa varten turvatekniikan keskukselle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toiminnan harjoittajasta ja vastuuhenkilöstä sekä toiminnasta ja työvälineistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset asennusliikettä ja käsisammutinliikettä koskevan ilmoituksen tekemisestä ja siinä esitettävistä tiedoista.

9 §

Vastuuhenkilö

Edellä 8 §:ssä tarkoitetun vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia siitä, että liike toimii sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Vastuuhenkilönä voi toimia toiminnanharjoittaja itse tai sellainen liikkeen päätoimisessa palveluksessa oleva henkilö, joka on koulutuksen ja työkokemuksen kautta saavuttanut tehtävien edellyttämän erityisosaamisen. Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä turvatekniikan keskuksen tai sen hyväksymän muun, riittävän asiantuntevan tahon järjestämässä kokeessa. Pätevyysvaatimukset täyttävälle turvatekniikan keskus antaa määräajan voimassa olevan pätevyystodistuksen. Turvatekniikan keskus voi peruuttaa pätevyystodistuksen, jos asianomainen ei enää täytä pätevyysvaatimuksia tai laiminlyö

oleellisesti 1 momentissa säädetyin huolehtimisvelvollisuutensa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset vastuuhenkilön tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyyden osoittamisesta.

10 §

Asennusliikkeen ja käsisammutinliikkeen toiminta

Asennusliikkeiden ja käsisammutinliikkeiden on suoritettava saamansa asennus-, huolto- ja tarkastustyöt asiantuntevasti ja huolellisesti noudattaen hyvää asennus- ja huoltokäytäntöä sekä ottaen huomioon toimintaa koskevat säännökset ja suositukset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset asennus-, huolto- ja tarkastustöiden tekemisestä, töissä käytettävistä välineistä ja töiden kirjaamisesta sekä annettavista asennustodistuksista.

11 §

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Turvatekniikan keskus hyväksyy hakemuksesta pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointipalveluja suorittavat arviointilaitokset sekä palonilmaisulaitteistojen ja automaattisten sammutuslaitteistojen tarkastuksia suorittavat tarkastuslaitokset lukuun ottamatta rakennustuotedirektiivin soveltamisalaa kuuluvia arviointilaitoksia.

Hyväksymispäätöksessä määritellään arviointi- tai tarkastuslaitoksen pätevyysalue eikä tarkastuslaitoksen tehtävät ja toimiala, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen. Päätös voidaan antaa määräajaksi.

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion tai Turkin hyväksymä arviointi- tai tarkastuslaitos vastaa 1 momentissa tarkoitettua laitosta, jos sen hyväksymisessä on noudatettu tässä laissa säädetyjä vastaavia vaatimuksia.

12 §

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytykset

Arviointilaitos ja tarkastuslaitos hyväksytään, jos

1) laitos on arviointi- ja tarkastuslaitostehtäviä koskevassa toiminnassaan taloudellisesti ja muutenkin riippumaton;

2) laitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoisia henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on varmistettu tarkastuslaitostehtävien osalta;

3) laitoksella on toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;

4) laitoksella on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava riittäväksi katsottava järjestely; sekä

5) laitos on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai osa Suomessa rekisteröityä oikeushenkilöä.

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen on osoitettava riippumattoman asiantuntijan arvioinnilla täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset.

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen on ilmoitettava turvatekniikan keskukselle toiminnassaan tapahtuneista sellaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta hyväksymisen edellytysten täyttymiseen.

13 §

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen tehtävät

Arviointilaitos suorittaa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyviä arviointitehtäviä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että markkinoille tai käyttöön luovutettavat pelastustoimen laitteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

Tarkastuslaitos suorittaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen laitteistojen käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksia.

Tarkastustoiminnassaan havaitsemistaan vakavista puutteista, jotka koskevat palonilmaisulaitteistoa tai automaattista sammutuslaitteistoa, tulee tarkastuslaitoksen ilmoittaa alueen pelastusviranomaiselle.

14 §

Tehtävien hoitaminen

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen on suoritettava tehtävänsä virkavastuulla hyvää hallintotapaa ja tarkastuskäytäntöä noudattaen sekä ottaen huomioon tuotetta koskevat säännökset ja suositukset.

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen tulee seurata toimialansa säännösten ja standardien kehittymistä sekä toimia yhteistyössä toimialansa muiden laitosten kanssa siten kuin toimenpiteiden yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on tarpeen.

Arviointilaitoksen ja tarkastuslaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Arviointilaitos ja tarkastuslaitos voivat käyttää ulkopuolisia testaus-, tarkastus- ja muita palveluja laitosten itse vastatessa kokonaisarvioinnista. Tällöin laitoksen on varmistauduttava siitä, että ulkopuolisen palvelun tuottaja täyttää 12 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset ja noudattaa, mitä tässä laissa säädetään arviointi- ja tarkastuslaitostehtävien suorittamisesta.

15 §

Tarkemmat säännökset arviointi- ja tarkastuslaitoksista

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 11 ja 12 §:ssä säädetystä arviointi- ja tarkastuslaitoksen hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja edellytysten arvioinnista. Hyväksyminen edellyttää, että laitoksella on tarpeellinen asiantuntemus ja tekniset valmiudet tehtäviä varten ja että laitoksessa toteutetaan toimenpiteiden johdonmukaisuuden ja seurannan kannalta välttämättömät hallinnolliset järjestelyt.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkemmat säännökset 13 ja 14 §:ssä säädetystä arviointi- ja tarkastuslaitoksen tehtävistä ja niiden suorittamisesta sekä tar-

kastuslaitoksen suorittamien tarkastusten sisällöstä ja niissä noudatettavista menettelyta-voista.

16 §

Viranomaisen rekisterit

Turvatekniikan keskus pitää sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten rekisteriä tämän lain nojalla ilmoituksen tekneistä asennusliikkeistä ja käsisammutinliikkeistä sekä hyväksymistään arviointi- ja tarkastuslaitoksista. Lisäksi turvatekniikan keskus pitää rekisteriä tämän lain nojalla annetuista pätevyydistuksista sekä 9 §:ssä tarkoitetuista vastuuhenkilöistä.

Rekisteriin merkitään rekisteröitävän henkilön, liikkeen tai laitoksen nimi sekä tarpeelliset yhteystiedot. Pätevyydistuksesta ja hyväksymisestä rekisteriin merkitään myös sen peruste ja voimassaoloaika sekä erityisosaamisen ala. Rekisteriin merkityt tiedot säilytetään viisi vuotta hyväksymisen tai pätevyydistuksen voimassaoloajan päättymisestä tai liiketoiminnan päättymisestä.

Rekisteriin tallennettujen henkilötietojen salassapitoo ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetua lakia sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999). Rekisteristä saa antaa tietoja jäljennöksinä ja sähköisesti myös yleisen tietoverkon kautta.

17 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista sekä arviointi- ja tarkastuslaitosten toimintaa valvoo turvatekniikan keskus.

Alueen pelastusviranomaisen tulee ilmoittaa palotarkastuksessa tai muussa toiminnassaan havaitsemistaan pelastustoimen laitteita taikka asennusliikkeiden tai tarkastuslaitosten toimintaa koskevista vakavista puutteista turvatekniikan keskukselle.

18 §

Kiellot ja pakkokeinot

Jos 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettu pelastus-

toimen laite ei täytä sille tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia ja tästä aiheutu ilmeinen turvallisuusriski, turvatekniikan keskus voi:

1) kieltää laitteen myynnin ja muun luovuttamisen kokonaan tai määräajaksi;

2) vaatia muutosten tekemistä laitteeseen niin, että laite täyttää vaatimukset; sekä

3) velvoittaa laitteen valmistajan, maahantuojan, myyjän tai muun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettun luovuttajan ilmoittamaan määräajassa julkisesti laitteeseen liittyvästä vaarasta, taikka antaa itse tällaisen ilmoituksen valmistajan tai maahantuojan kustannuksella.

Jos 2 §:ssä tarkoitettu asennus- tai käsisammutinliike, taikka arviointi- tai tarkastuslaitos ei enää täytä toiminnalle säädettyjä ehtoja taikka toimii velvoittavien päätösten vastaisesti, turvatekniikan keskuksen on kehoitettava sitä korjaamaan puute määräajassa. Jos puutetta ei korjata, turvatekniikan keskus voi, jos rikkomus on olennainen, kieltää asennus- tai käsisammutinliikettä jatkamasta tässä laissa tarkoitettua toimintaansa tai kka peruuttaa arviointi- tai tarkastuslaitoksen hyväksymisen.

Jos arviointi- tai tarkastuslaitos ei enää täytä 12 §:ssä säädettyjä edellytyksiä taikka ei noudata 11 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä asetettuja ehtoja taikka toimii muuten olennaisesti säädösten vastaisesti, turvatekniikan keskuksen on asetettava laitokselle riittävä määräaika asian korjaamiseksi. Turvatekniikan keskus voi peruuttaa antamansa hyväksymisen, jos laitos ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

19 §

Valvontaviranomaisen toimivaltuudet

Turvatekniikan keskuksella on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten päästä 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettun pelastustoimen laitteen valmistus-, varastointi-, myynti- ja käyttöpaikkaan sekä paikkaan, johon 7 §:n 1 momentissa tarkoitettut laitteistot on asennettu tai jossa niitä huolletaan. Valvontatoimenpiteitä ei voida kuitenkaan ulottaa kotirauhan suojaamaan paikkaan eikä sellaiseen puolustusvoimien hallinnassa olevaan kohteeseen, joka valtakunnan turvallisuuden

vuoksi on pidettävä salassa.

Turvatekniikan keskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulta valmistajalta, maahantuojalta, myyjältä tai muulta luovuttajalta sekä pelastustoimen laitteen haltijalta, tulli-, työsuoja-, pelastus- ja kuluttajansuojaviranomaiselta samoin kuin 4 §:ssä tarkoitettulta asennus- ja käsisammutinliikkeeltä sekä arviointi- ja tarkastuslaitokselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske valtakunnan turvallisuuden vuoksi salassa pidettäviä puolustusvoimien tietoja.

Jos 2 momentissa tarkoitettu valmistaja, maahantuoja, myyjä tai muu luovuttaja kehoituksesta huolimatta laiminlyö toimittaa tietoja turvatekniikan keskukselle tai toimittaa tietoja, joissa on merkittäviä puutteita, eikä tietoja voida muualtakaan välittömästi saada, turvatekniikan keskuksella on oikeus kieltää laitteen valmistus, pitäminen kaupan, myynti ja muu luovuttaminen, kunnes laitteen vaatimustenmukaisuus voidaan varmistaa.

Turvatekniikan keskuksella on oikeus käyvistä hinnasta saada tarpeellinen määrä kaupan pidettäviä laitteita koekappaleiksi. Jos laite ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisia vaatimuksia, turvatekniikan keskuksella on oikeus periä laitteen hankintahinta sekä laitteen testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut laitteen suomalaiselta valmistajalta tai maahantuojalta, joka saattaa laitteen Suomen markkinoille, tai jos sitä ei löydy, siltä elinkeinonharjoittajalta, jolta turvatekniikan keskus on laitteen hankkinut.

20 §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Muista Euroopan talousalueeseen kuuluvista maista tai Turkista tuodut pelastustoimen laitteet katsotaan tämän lain mukaisiksi, jos ne ovat kyseisessä maassa voimassa olevien sellaisten säännösten ja määräysten mukaisia, joilla taataan tässä laissa säädettyä vastaava turvallisuustaso.

Ulkomaisten arviointilaitosten vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tekemät 13

§:ssä tarkoitetut toimenpiteet hyväksytään, jos Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa niin edellytetään tai määrätään.

Edellä 9 §:ssä tarkoitetun vastuuhenkilön pätevyys voidaan osoittaa myös ulkomaisella pätevyystodistuksella tai vastaavalla asiakirjalla, jos sen saamisen perustana olevat vaatimukset vastaavat, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään.

21 §

Muutoksenhaku

Turvatekniikan keskuksen tämän lain nojalla tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Arviointilaitoksen tai tarkastuslaitoksen vaatimustenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua päätöksen tehneeltä laitokselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista noudattaen, mitä hallintolaissa säädetään. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Arviointilaitoksen tai tarkastuslaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

22 §

Salassapitovelvollisuus

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tämän lain mukaisia tehtäviä suoritettaessa saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja saadaan luovuttaa valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten sekä esitutkinta- ja syyttäv viranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

Turvatekniikan keskuksella sekä arviointi- ja tarkastuslaitoksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa tietoja myös ulkomaisille tuotteiden turvallisuutta valvoville virallisille toimielimille, jos se on tarpeen tuotteista aiheutuvan vaaran välttämiseksi.

23 §

Uhkasakko ja virka-apu

Turvatekniikan keskus voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa ja määräystä asettamalla uhkasakon. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Poliisin ja, jos asia koskee Euroopan unionin ulkopuolelta maahan tuotavaa pelastustoimen laitetta, tullivalvontaa suorittavan viranomaisen tulee tarvittaessa antaa virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten.

24 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Turvatekniikan keskus voi tarvittaessa antaa tehtäviinsä liittyviä määräyksiä hallinnollisten menettelytapojen yhtenäistämiseksi sen toimivaltaan tämän lain nojalla kuuluvissa pelastustoimen laitteiden valvontaan ja niiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sekä asennusliikkeiden ja käsisammutinliikkeiden toimintaan liittyvissä tehtävissä.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta 30 päivänä huhtikuuta 1999 annettu laki (562/1999). Lain nojalla annetut sisäasiainministeriön asetukset ja määräykset jäävät kuitenkin edelleen voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

26 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty tarkastuslaitos voi ilman erillistä hyväksymistä jatkaa toimintaansa tässä laissa tarkoitettuna tarkastuslaitoksena hyväksymispäätöksessä mainitun määräajan.

Ennen tämän lain voimaantuloa 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säädösten nojalla annetut hyväksymiset ja tehdyt päätökset jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*